

LISTA ODZNACZONYCH KRZYŻEM WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

1. Antoni Borowski

W październiku 1956 r. uczestnik wiecu w Elbląskiej Fabryce Urządzeń Kuziennych, współautor postulatów załogi, od 1970 r. inicjator zebrań załogi Wydz. Obróbki Elementów Okrętowych Zakładów Mechanicznych „ZAMECH” w Elblągu. W sierpniu 1980 r. uczestnik strajków w miejscu pracy, od października 1980 r. członek NSZZ „Solidarność”, delegat na I Krajowy Zjazd Delegatów. 18.12.1981 r. współzałożyciel i przewodniczący TKZ w „ZAMECHU” oraz współorganizator wspierania podziemnej działalności wydawniczej, zbierania składek związkowych dla represjonowanych, poddawany represjom w postaci przesłuchań i rewizji. W latach 1989-1991 senator RP z listy Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”.

2. Stanisław Chrupek

Działacz NSZZ „Solidarność” Miejskiego Przedsiębiorstwa Taksówkowego w Warszawie, organizator i członek Komitetu Założycielskiego, zaangażowany w druk pisma Tymczasowego Komitetu Założycielskiego „Głos Wolnego Taksówkarza”, kolportaż wydawnictw podziemnych („Tygodnik Podziemny”, „Tygodnik Mazowsze”, „KOS”) oraz wydawnictw „NOW-ej”. W okresie 1984-1989 współpracownik Grupy Politycznej Wola, uczestnik Duszpasterstwa Ludzi Pracy, opiekun sztandaru NSZZ „Solidarność” Miejskiego Przedsiębiorstwa Taksówkowego.

3. Piotr Janusz Czarniawski

Przewodniczący Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w Biurze Projektów Przemysłu Maszynowego Bipromasz, delegat na I Walny Zjazd Delegatów NSZZ „S” Regionu Mazowsze. Po ogłoszeniu stanu wojennego zaangażowany w kolportaż wydawnictw podziemnych, od 1983 do 1989 współzałożyciel i członek kierownictwa Ruchu Politycznego Wyzwolenie, autor publikacji zamieszczanych w piśmie „Wyzwolenie”. W latach 1987-1988 był współzałożycielem i autorem pisma „Ku przyszłości”, związanego z ugrupowaniem politycznym Służba Wolnej Polsce.

4. Oskar Czarnik

Jesienią 1980 r. został wybrany na przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Bibliotece Narodowej w Warszawie, był jednym z inicjatorów utworzenia w kwietniu 1981 r. Koła Zakładowego Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania. 14 grudnia 1981 r. pełnił kierowniczą rolę w strajku zorganizowanym w Bibliotece Narodowej w Warszawie, jako protest przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego. Po pacyfikacji strajku jako jedyny odmówił podpisania zobowiązania o zaniechaniu prowadzenia zakazanej działalności. 14.12.1981 r. został internowany. Przebywał w ośrodkach odosobnienia w Warszawie- Białołęce i Jaworzu. Z internowania zwolniony został 29 kwietnia 1982 r. Był inicjatorem utworzenia we wrześniu 1988 r. w Bibliotece Narodowej w Warszawie Tymczasowego Komitetu NSZZ „Solidarność” i sygnatariuszem złożonego w Sądzie Rejonowym w Warszawie wniosku o rejestrację związku, 26 kwietnia 1989 r. wybrany na przewodniczącego Tymczasowego Zarządu NSZZ „Solidarność” w Bibliotece Narodowej w Warszawie.

5. Andrzej Glapiński

Od 1980 r. był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność”, pełnił między innymi funkcje przewodniczącego Komisji Zakładowej w Okręgowym Urzędzie Górniczym we Wrocławiu, funkcję członka Prezydium „Solidarności” przy Wyższym Urzędzie Górniczym w Katowicach oraz członka Komisji Miedziowej Sekcji Rud Krajowej Komisji Górnictwa NSZZ „Solidarność”. W 1989 r. brał udział, jako przedstawiciel strony „Solidarnościowej”, w obradach okrągłego stołu jako członek Podzespołu ds. Górnictwa, w latach 1989-1991 poseł na Sejm X kadencji wybrany z listy Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”.

6. Bohdan Kopczyński

Doktor nauk prawnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, adwokat (od 1983 r.), w 1980 r. doradca zarządu regionalnego NSZZ „Solidarność”, po wprowadzeniu stanu wojennego pozostawał w stałym kontakcie z przedstawicielami zdelegalizowanych struktur NSZZ „Solidarność”, działając w zakresie pomocy prawnej osobom dotkniętym represjami reżimu komunistycznego i podejmując się ich obrony w procesach politycznych. W 1986 r. zaangażował się w inicjatywę podziemnego działacza „S” Stanisława Możejki dotyczącą powoływania Komitetów Założycielskich „S” w świnoujskich zakładach pracy. Pomagał w przygotowaniu wniosku o rejestrację Komitetu Założycielskiego „S” Morskiej Stoczni Remontowej w Świnoujściu oraz po jego odrzuceniu (w listopadzie 1986 r. przez Sąd Wojewódzki w Szczecinie) rewizji skierowanej do Sądu Najwyższego – Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. W 1989 r. uzyskał mandat posła na Sejm X kadencji z ramienia Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”.

7. Wojciech Stefan Maksymowicz

Od listopada 1980 r. w „Solidarności”, członek Komitetu Założycielskiego w Centralnym Szpitalu Klinicznym Akademii Medycznej w Warszawie. 14.12.1981 r. ukrył sprzęt poligraficzny z Ośrodka Badań Społecznych „S” w Warszawie, w latach 1982-1983 organizator opieki medycznej w czasie strajków i przyjmowania rannych demonstrantów do szpitalnej izby przyjęć w celu ochrony przed represjami. Od czerwca 1982 r. organizator pomocy medycznej dla ukrywających się działaczy „Solidarności”, w Prymasowskim Komitecie Pomocy Bliźniemu pomagał pozbawionym pracy. Organizował opiekę medyczną w czasie pielgrzymek Jana Pawła II do Polski (1983, 1987) dla pielgrzymujących. Kolporter wydawnictw podziemnych „Tygodnika Mazowsze”, „Zeszytów Niezależnej Myśli Lekarskiej”, „Niepodległości”. Od 1988 r. współorganizator Komisji Koordynacyjnej Pracowników Służby Zdrowia „S” Regionu Mazowsze, a od maja 1989 jej przewodniczący.

8. Cezary Wojciech Mizejewski

Drukarz, redaktor i kolporter niepodległościowych wydawnictw („Robotnik”, „Praca, Płaca, BHP”, „Głos Wolnego Robotnika”, „Radiowiec”, „Iskra”). W 1987 r. jeden z współorganizatorów reaktywacji Polskiej Partii Socjalistycznej. Członek Rady Naczelnej PPS-Rewolucja Demokratyczna. Współorganizator wielu demonstracji, manifestacji, pikiet i happeningów patriotycznych (m.in. uczestnik głódówki i demonstracji po masakrze studentów na Placu Tiananmen, pod ambasadą Chińskiej Republiki Ludowej). Wielokrotnie w związku ze swoją działalnością aresztowany (często prewencyjnie, aby uniemożliwić udział w demonstracjach) oraz karany przez Kolegia do spraw Wykroczeń.

9. Jan Antoni Musiał

W grudniu 1970 r. w Krakowie zatrzymany jako podejrzany o sporządzanie ulotek i wznoszenie wrogich okrzyków, po wprowadzeniu stanu wojennego przeznaczony do internowania ukrywał się, był poszukiwany listem gończym. Publikował w prasie podziemnej w Rzeszowie, Przemyślu i Stalowej Woli, współredagował pisma: „Solidarność Trwa”, „Busola”, redaktor pisma „Rola Katolicka”. W latach 1985-1990 należał do zespołu niezależnych historyków pod patronatem KUL, pełnił funkcję sekretarza Diecezjalnej Rady Kultury. 1989-1981 r. senator z Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”

10. Robert Eugeniusz Olak

Kolporter niezależnych wydawnictw „Wiadomości” i „Tygodnik Mazowsze”, dla którego organizował sprzęt i materiały poligraficzne, w swoim mieszkaniu drukował podziemne pismo „Wytrwałość”, rozprowadzał druki okolicznościowe i kasety magnetofonowe z nagraniami niezależnych twórców (Gintrowskiego, Kaczmareckiego).

11. Krzysztof Paliński

Od 1980 r. był aktywnym członkiem NSZZ „Solidarność” sekcji kultury w Łomży. W ramach swojej działalności organizował na terenie Łomży akcje ulotkowe, był także współzałożycielem, autorem, redaktorem i drukarzem pism niezależnych „Biuletynu Informacyjnego”, „Bez Debitu”. Od 1984 r. współpracownik Ruchu Solidarności Młodych oraz założyciel biblioteki tej organizacji w Białymstoku. Autor, redaktor, drukarz wydawanych w tzw. drugim obiegu pism RSM, m.in. „Naszego Głosu” i „Kartek”. W 1988 r. został członkiem Tymczasowej Komisji Regionalnej „Solidarności” Regionu Białystok, a w latach 1988-1989 działał również w Regionalnym Komitecie Wykonawczym Regionu Białystok. Od lipca 1988 r. członek Międzyśrodowiskowego Dyskusyjnego Klubu Młodej „S”; w 1989 r. Niezależnego Ruchu Solidarności Młodych. W latach 1989-1990 pełnił funkcję członka Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku. W 1989 r. w trakcie kampanii wyborczej do Sejmu kontraktowego był wiceprzewodniczącym Biura Wyborczego Komitetu Obywatelskiego w Białymstoku, odpowiedzialnym za wybory do Senatu.

12. Czesław Robakowski

Od 1980 r. był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność” w Zakładach Górniczo-Hutniczych „Bolesław” w Bukowni. Współtworzył struktury Solidarności w tym zakładzie a następnie pełnił funkcję członka Prezydium Komisji Zakładowej związku. Internowany od dnia 20.05.1982 r. (w Zabrze-Zaborzu) do 12.07.1982 r. W 1989 r. brał udział w obradach Okrągłego Stołu; został posłem w okręgu Dąbrowa Górnicza z ramienia Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”.

13. Zygmunt Rosiak

Bokser, 1964-1969 zawodnik w Wojskowym Klubie Sportowym Legia Warszawa, 1969-1970 w Klubie Sportowym Piłkarskim Polonia Warszawa. Od 1980 r. był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność”, członkiem Komitetu Założycielskiego „S” w Zjednoczeniu Przedsiębiorstw Instalacji Przemysłowych "Instal" w Warszawie, gdzie następnie pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Zakładowej. Od 1981 r. był członkiem warszawskich struktur Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania. W latach 1982-1984 był szefem grupy specjalnej w ramach Międzyzakładowego Robotniczego Komitetu "Solidarności", zajmującej się m.in. ochroną manifestacji i przeciwdziałaniu infiltracji organizacji przez Służbę Bezpieczeństwa. Drukacz i składacz pism podziemnych m.in. „Barykada”, „KOS”, „Robotnik”. W dniu 10.03.1984 r. tymczasowo aresztowany przez Prokuraturę Rejonową w

Radomiu, podejrzany w sprawie produkcji nielegalnych wydawnictw i ich kolportażu. Zwolniony na mocy amnestii w dniu 12.07.1984 r. W latach 1985 – 1986 był członkiem tajnej Polskiej Partii Niepodległościowej, a także kolporterem niezależnych wydawnictw. W 1986 r. emigrował na stałe do Australii, do Polski powrócił w 2001 r.

14. Janusz Steinhoff

Od jesieni 1980 r. był członkiem NSZZ „Solidarność” na Politechnice Śląskiej w Gliwicach. W latach 1982-89 współpracował z Regionalną Komisją Konsultacyjną i Regionalną Komisją Wykonawczą NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego, współorganizował druk i kolportaż wydawnictw bezdebitowych, m.in. Regionalnego Informatora „Solidarności”. W 1989 r. wybrany został członkiem Komisji Uczelnianej NSZZ „Solidarność” na PŚ. Poseł na Sejm 1989-1991 z ramienia Komitetu Obywatelskiego NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego.

15. Marian Krzysztof Szeliga

Współzałożyciel, drukarz i autor „Głosu Wolnego Taksówkarza”, organizował dostawy sprzętu i materiałów poligraficznych, zaangażowany w kolportaż nielegalnych wydawnictw, współpracował z „Nową” (w latach 1981-1989) i „Tygodnikiem Mazowsze” (1982-1986). W latach 1982-1989 działał w Duszpasterstwie Ludzi Pracy Warszawa Ochota organizując pomoc finansową i materialną dla działaczy opozycyjnych i ich rodzin.

16. Waldemar Lech Szkiela

Działacz NSZZ „Solidarność” Zakładów Mechanicznych im. Marcelego Nowotki w Warszawie, organizator druku i kolportażu Związkowego Biuletynu Informacyjnego „Reduta” wydawanego przez Tymczasowy Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność” w zakładzie pracy oraz dwutygodnika „KOS”. W latach 1982-1989 działacz MRKS w Warszawie, w latach 1986-1988 członek Tymczasowej Komisji Robotniczej „S” w ZM im. M. Nowotki w Warszawie.

17. Jan Wojciechowski

Od lipca 1982 r. udostępniał swoje mieszkanie na spotkania Międzyzakładowego Robotniczego Komitetu Solidarności, w latach 1984-1986 był członkiem Tajnej Komisji Zakładowej MPT, drukował i kolportował podziemne pismo „Głos Wolnego Taksówkarza”, w latach 1985-1989 składacz w Niezależnym Wydawnictwie Książkowym Wers, przewoził wydawnictwa podziemne, materiały poligraficzne. Zwolniony z pracy w 1986 r. za udział w proteście płacowym. Współpracował z podziemną rozgłośnią warszawskiego Radia „Solidarność”.